

OPSTELLING
door het Comité van Ministers van een
Protocol tot wijziging en aanvulling van het Verdrag
betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof
M (84) 8

Het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie,

Gelet op artikel 19 b) van het Benelux-Unieverdrag,

Gelet op het door de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad op 30 maart 1984 uitgebrachte advies,

Heeft de tekst opgesteld van een Protocol tot wijziging en aanvulling van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof, ondertekend te Brussel op 31 maart 1965, alsmede van een daarbij behorende gemeenschappelijke memorie van toelichting.

De teksten zijn hierbij gevoegd.

Het Protocol zal worden voorgelegd aan de Overeenkomstsluitende Partijen, ten einde na ondertekening in werking te worden gesteld overeenkomstig de grondwettelijke bepalingen van ieder der Overeenkomstsluitende Partijen.

GEDAAN te Brussel, op 25 mei 1984.

De Voorzitter van het Comité van Ministers,

H. van den BROEK

**PROTOCOL
TOT WIJZIGING EN AANVULLING VAN HET VERDRAG
BETREFFENDE DE INSTELLING EN HET STATUUT
VAN EEN BENELUX-GERECHTSHOF**

Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg,

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

Overwegende dat het, in het licht van de opgedane ervaring, wenselijk is gebleken nadere voorzieningen te treffen met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Benelux-Gerechtshof,

Gelet op het door de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad op 30 maart 1984 uitgebrachte advies,

Hebben besloten te dien einde een Protocol op te stellen tot wijziging en aanvulling van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof, ondertekend te Brussel op 31 maart 1965,

En hebben Hun Gevolmachtigden benoemd die, na elkaar hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten te hebben overgelegd, de volgende bepalingen zijn overeengekomen :

Artikel 1

Het eerste, tweede en derde lid van artikel 3 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof, ondertekend te Brussel op 31 maart 1965, hierna te noemen "het Verdrag", worden vervangen door de volgende tekst :

"1. Het Hof is samengesteld uit negen rechters, onder wie één president, één eerste vice-president en één tweede vice-president, en uit plaatsvervangende rechters. Zij worden gekozen uit de leden van de hoogste rechtscolleges van elk der drie landen. Voor Luxemburg kunnen zij ook worden gekozen uit de leden van het "Comité du Contentieux" van de Raad van State.

Het Parket van het Hof is samengesteld uit drie advocaten-generaal, onder wie één eerste advocaat-generaal als hoofd van het Parket, en eventueel uit plaatsvervangende advocaten-generaal. Zij worden gekozen uit de leden van het Openbaar Ministerie bij de hoogste rechtscolleges van elk der drie landen.

2. De rechters, zes plaatsvervangende rechters en de advocaten-generaal worden in een voor elk der drie landen gelijk aantal benoemd bij beschikking van het Comité van Ministers. Het Comité van Ministers kan het aantal plaatsvervangende rechters van een land, op voorstel van dat land, uitbreiden tot ten hoogste vijf. Het Comité van Ministers kan, op dezelfde voorwaarden, voor elk der advocaten-generaal een plaatsvervanger van dezelfde nationaliteit benoemen. Deze kan, in overleg met het Hoofd van het Parket, in een procedure optreden in de plaats van de advocaat-generaal. De magistraten blijven bij het Hof en het Parket in functie zolang zij in hun eigen land als zodanig in actieve dienst zijn. De Luxemburgse magistraten, die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, kunnen echter hun functie bij het Hof blijven uitoefenen tot de leeftijd van zeventig jaar.

3. In geval een magistraat niet langer voldoet aan de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van zijn functie bij het Hof, stelt het Hof zulks vast. Indien een rechter, een plaatsvervangende rechter dan wel het Hoofd van het Parket ontslag vraagt, wordt dit ingediend bij de President, of, indien het om de President, een advocaat-generaal of een plaatsvervangende advocaat-generaal gaat, bij het Hoofd van het Parket. De President of het Hoofd van het Parket geeft hiervan kennis aan het Comité van Ministers. Het Comité van Ministers verleent daarvan akte. Hierdoor ontstaat de vacature.”

Artikel 2

Na artikel 3 van het Verdrag wordt ingevoegd een artikel 3 bis, luidende als volgt :

“Artikel 3 bis

1. Het Hof wordt bijgestaan door drie griffiers, die onderscheidenlijk de Belgische, de Luxemburgse en de Nederlandse nationaliteit hebben. Met instemming van de President en het Hoofd van het Parket kunnen twee van de drie griffiers van dezelfde nationaliteit zijn. Een der griffiers is hoofdgriffier. De Hoofdgriffier en de beide andere griffiers dienen doctor in de rechten, meester in de rechten (Nederland), licentiaat in de rechten (België), of houder van een als daaraan gelijkwaardig erkend diploma (Luxemburg) te zijn. Ten aanzien van de beide laatstgenoemde griffiers kan ook een ander universitair einddiploma worden aanvaard.

2. De griffiers worden benoemd door het Comité van Ministers in overeenstemming met de President en het Hoofd van het Parket ; zij worden bij voorkeur gekozen uit de ambtenaren van het Secretariaat-Generaal van de Benelux Economische Unie. In dat geval vervullen zij de functie van griffier naast die van ambtenaar bij het Secretariaat-Generaal, met inachtneming van de regeling bedoeld in het zesde lid van dit artikel. Hun benoeming tot griffier behoeft de instemming van de Secretaris-Generaal. De President en het Hoofd van het Parket wijzen gezamenlijk de Hoofdgriffier aan. Zij geven van die aanwijzing kennis aan het Comité van Ministers.

3. De griffiers worden op voordracht van het Hoofd van het Parket door het Comité van Ministers van hun functie ontheven. Het Hoofd van het Parket geeft van zijn voornemen tot het doen van deze voordracht kennis aan de betrokken griffier. Het Hoofd van het Parket gaat daartoe niet over dan na de griffier te hebben gehoord. Tegen de beslissing van het Comité van Ministers kan de griffier, binnen twee maanden nadat deze aan hem is medegedeeld, beroep instellen bij het Hof. Het Hof beoordeelt het beroep in volle omvang.

4. Indien de algemene vergadering vaststelt dat de functie van een of meer griffiers niet of niet meer gelijktijdig met andere of bepaalde andere functies kan worden uitgeoefend, stelt de President het Comité van Ministers daarvan in kennis. Indien het Comité van Ministers zich verenigt met het gevoelen van de algemene vergadering, neemt het de maatregelen die het nodig acht om de bezwaren weg te nemen.

5. De griffiers, de leden van de aan de griffie verbonden vertaaldienst en het griffiepersoneel zijn onderworpen aan het disciplinair gezag van het Hof. De algemene vergadering stelt de op hen toepasselijke tuchtregeling vast en legt deze ter goedkeuring voor aan het Comité van Ministers.

6. Voor zover diezelfde personen ambtenaar zijn van het Secretariaat-Generaal, stelt het Comité van Ministers, op voorstel van de algemene vergadering, een regeling vast betreffende de verdeling van het gezag tussen het Hof en de Secretaris-Generaal, deze laatste gehoord.”

Artikel 3

Het vijfde lid van artikel 4 van het Verdrag wordt vervangen door de volgende tekst :

“5. De leden van het Hof en van het Parket genieten generlei vaste wedde. Zij ontvangen een door het Comité van Ministers vastgestelde vergoeding voor reis- en verblijfkosten. Het statuut, de salariëring, de vergoedingen en, voor zover nodig, de pensioenregeling, alsmede de reis- en verblijfkosten van de hoofdgriffier, van de beide andere griffiers, van de leden van de aan de griffie verbonden vertaaldienst en van het griffiepersoneel worden op voorstel van de algemene vergadering vastgesteld door het Comité van Ministers. De uit de bepalingen van dit lid voortvloeiende kosten komen ten laste van de in artikel 14 van het Verdrag bedoelde begroting.”

Artikel 4

Na artikel 4 van het Verdrag worden ingevoegd een artikel 4 bis, een artikel 4 ter en een artikel 4 quater, luidende als volgt :

“Artikel 4 bis

Het Benelux-Gerechtshof geniet rechtspersoonlijkheid. Het Hof wordt hiertoe door de President vertegenwoordigd.

Artikel 4 ter

1. De lokalen en de vergaderingen van het Benelux-Gerechtshof, alsmede de archieven van het Hof, waar deze zich ook bevinden, zijn onschendbaar.
2. Behoudens in geval van overmacht mogen de lokalen en de vergaderingen van het Hof slechts met toestemming van de President of van een door hem aangewezen persoon worden betreden.

Artikel 4 quater

1. De rechters, de plaatsvervangende rechters, de advocaten-generaal, de plaatsvervangende advocaten-generaal en de griffiers van het Hof kunnen in rechte niet worden vervolgd of aan enig onderzoek onderworpen met betrekking tot hetgeen zij in de uitoefening van hun functie hebben gezegd, gedaan of geschreven, zelfs indien zij niet meer in functie zijn.
2. Indien, onverminderd het in lid 1 bepaalde, tegen een in dat lid bedoelde persoon een vervolging in rechte wordt ingesteld, kan hij in elk der drie Beneluxlanden slechts worden berecht door de instantie die in dat land bevoegd is tot berechting van de leden van het hoogste nationale rechtscollege.”

Artikel 5

1. Artikel 12, lid 5, van het Verdrag wordt vervangen door de volgende tekst :

“5. Als pleiter voor het Hof mogen optreden de advocaten van de Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen, alsmede alle andere personen die voor een bepaalde zaak door het Hof als zodanig worden toegelaten. Advocaten van de balies van Lid-Staten, andere dan de Beneluxlanden, dienen, wanneer ze voor het Hof pleiten, te worden bijgestaan door een lid van de balie van een van de Beneluxlanden. De advocaten, raadslieden en gemachtigden, die voor het Hof verschijnen, genieten, onverminderd het ten deze toepasselijke tuchtrecht, de voor de onafhankelijke uitoefening van hun functies nodige rechten en waarborgen, overeenkomstig de bepalingen van het reglement op de procesvoering. Ten aanzien van de advocaten en raadslieden die voor het Hof optreden bezit het Hof, overeenkomstig de bepalingen van bedoeld reglement, de bevoegdheden welke op dit gebied gewoonlijk aan de rechter worden toegekend.”

2. Na artikel 16 van het Aanvullend Protocol bij het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof inzake de rechtsbescherming van de personen in dienst van de Benelux Economische Unie, ondertekend te 's-Gravenhage op 29 april 1969, wordt ingevoerd een artikel 16 bis, luidende als volgt :

“Artikel 16 bis

De bepalingen van artikel 12, lid 5, van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof, zoals gewijzigd door artikel 5, lid 1, van het Protocol tot wijziging en aanvulling van dat Verdrag, ondertekend te Brussel op 23 november 1984, zijn van overeenkomstige toepassing op de in het onderhavige Protocol bedoelde rechtspleging.”

Artikel 6

Na het vijfde lid van artikel 12 van het Verdrag wordt ingevoegd een lid 5 bis, luidende als volgt :

“5 bis. Ten aanzien van getuigen geniet het Hof dezelfde bevoegdheden als op dit gebied in de regel aan de rechter zijn toegekend ; het Hof kan tevens geldboeten opleggen, een en ander overeenkomstig de bepalingen van het reglement op de procesvoering.

De tenuitvoerlegging van beslissingen van het Hof waarbij geldboeten worden opgelegd geschiedt overeenkomstig het bepaalde in artikel 35 van het Aanvullend Protocol bij het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof inzake de rechtsbescherming van de personen in dienst van de Benelux Economische Unie, ondertekend te s'-Gravenhage op 29 april 1969.”.

Artikel 7

Artikel 12, lid 7, van het Verdrag, zoals aangevuld door het Aanvullend Protocol, ondertekend te Brussel op 25 oktober 1966, wordt vervangen door de volgende tekst :

“7. De talen die door en voor het Hof worden gebezigd zijn het Nederlands en het Frans. Bij de processtukken moet steeds een vertaling in de andere taal worden gevoegd. De procesvoering, de pleidooien en de uitspraak vinden plaats in de taal welke is gebezigd voor de rechter bij wie het bodemgeschil aanhangig is. Het Hof kan ten aanzien van de pleidooien afwijking van deze laatste regel toestaan. Indien pleidooien zijn gehouden moet een pleitnota worden overgelegd.

Wanneer de beslissing waarbij uitleg wordt gevraagd in de Duitse taal is gesteld, kan het Hof bevelen, hetzij dat de procesvoering en de uitspraak in het Nederlands, hetzij dat deze in het Frans plaatsvinden. Bij de processtukken moet steeds een vertaling in de beide andere talen worden gevoegd. De pleidooien kunnen in een der drie talen worden gehouden ; een pleitnota moet worden overgelegd.”.

Artikel 8

Het op 25 oktober 1966 te Brussel ondertekende Aanvullend Protocol bij het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof wordt afgeschaft.

Artikel 9

Artikel 34 van het Aanvullend Protocol bij het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof inzake de rechtsbescherming van de personen in dienst van de Benelux Economische Unie, ondertekend te 's-Gravenhage op 29 april 1969, wordt vervangen door de volgende tekst :

“Artikel 34

De uitspraken van de Kamer die een geldelijke verplichting inhouden, vormen een executoriale titel, waarvan de tenuitvoerlegging ten laste van de Unie slechts kan plaatsvinden na verkregen machtiging van de Kamer.”.

Artikel 10

1. Dit Protocol zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Benelux Economische Unie, die de Hoge Verdragsluitende Partijen kennis geeft van de nederlegging van die akten.
2. Het Protocol treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand, volgende op de datum van nederlegging van de derde akte van bekrachtiging.
3. Het Protocol maakt een integrerend bestanddeel uit van het op 31 maart 1965 te Brussel gesloten Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te Brussel, op 23 november 1984, in drievoud, in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor het Koninkrijk België,

L. TINDEMANS

Voor het Groothertogdom Luxemburg,

J. WAGNER

Voor het Koninkrijk der Nederlanden,

C.A. van der KLAUW

**GEMEENSCHAPPELIJKE MEMORIE VAN TOELICHTING
BIJ HET PROTOCOL TOT WIJZIGING EN AANVULLING
VAN HET VERDRAG BETREFFENDE DE INSTELLING EN
HET STATUUT VAN EEN BENELUX-GERECHTSHOF**

**EXPOSE DES MOTIFS COMMUN
DU PROTOCOLE MODIFIANT ET COMPLETANT
LE TRAITE RELATIF A L'INSTITUTION ET AU
STATUT D'UNE COUR DE JUSTICE BENELUX**

**Gemeenschappelijke Memorie van Toelichting
bij het Protocol tot wijziging en aanvulling van het Verdrag
betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof**

ALGEMEEN

In de onderhavige toelichting wordt verstaan onder :

- « Verdrag » : het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof, ondertekend te Brussel op 31 maart 1965 ;
- « Protocol inzake het gebruik van de Duitse taal » : het Aanvullend Protocol bij het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof, ondertekend te Brussel op 25 oktober 1966 ;
- « Protocol inzake de rechtsbescherming » : het Aanvullend Protocol bij het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof inzake de rechtsbescherming van de personen in dienst van de Benelux Economische Unie, ondertekend te 's-Gravenhage op 29 april 1969.

A. Bij brief van 18 maart 1977 vestigde het Hoofd van het Parket van het Benelux-Gerechtshof de aandacht van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie en van de Ministers van Justitie der drie landen op een aantal problemen, die – in het licht van de ervaring opgedaan tijdens de eerste drie jaar van het bestaan en de werking van het Hof – bepaalde aanpassingen, aanvullingen of wijzigingen van het Verdrag en de Protocollen betreffende het Hof noodzakelijk maken.

Deze problemen betroffen met name de samenstelling van het Hof, de immuniteiten van magistraten en griffiers, de onschendbaarheid van lokalen, vergaderingen en archief, de rechten en verplichtingen van gemachtigden, raadslieden en advocaten, de bevoegdheden van het Hof ten aanzien van getuigen, alsmede het statuut van de griffiers en de griffiediensten.

Teneinde te komen tot een regeling van bedoelde problemen werd voorgesteld dat een « Gemengde Commissie », samengesteld uit leden van het Hof en ambtelijke vertegenwoordigers der drie Regeringen, een ontwerp-Protocol tot wijziging en aanvulling van het Verdrag van 31 maart 1965 zou opstellen.

B. Tijdens de algemene vergadering van het Hof van 22 maart 1977 sprak de heer Advocaat-Generaal F. Dumon bij gelegenheid van zijn aftreden als Hoofd van het Parket een rede uit, waarin hij, onder meer, deze problemen behandelde. De tekst van die rede werd door de President en het Hoofd van het Parket op 28 juni 1977 ter kennis gebracht van het Comité van Ministers, de Ministers van Justitie en de Voorzitter van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad.

In het verslag dat hij voor die Raad namens de commissie voor de burgerlijke, de handels- en de strafwetgeving uitbracht (stuk 175-2), maakte de rapporteur, de heer senator M. Storme, gewag van die problemen. Tijdens de Raadsvergadering van 21 april 1978 merkte de heer afgevaardigde C. Hellinckx, lid van de Raad, op dat « de activiteiten van het Hof, gelet op het aantal en het belang van de behandelde zaken, de vooruitzichten die bij de instellingen ervan bestonden, thans ruimschoots overtreffen ».

C. De Regeringen aanvaardden het voorstel tot instelling ener « Gemengde Commissie » en benoemden hun vertegenwoordigers in die Commissie, welke in de loop van 1978 twee maal bijeenkwam ter bespreking van een door de delegatie van het Hof opgesteld voor-ontwerp van Protocol. Dat overleg bleek zeer vruchtbaar, al kon niet over alle onderwerpen volledige overeenstemming worden bereikt.

In het licht van het gevoerde Commissie-beraad hechte de algemene vergadering van het Hof op 20 december 1978 haar goedkeuring aan een gewijzigd ontwerp-Protocol met memorie van toelichting, dat op 28 februari 1979 aan de drie Regeringen werd aangeboden en gelijktijdig ter kennisneming werd toegezonden aan de Voorzitter van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad, die het ontwerp in handen stelde van de leden van de Commissie voor de wetgeving van de Raad.

De Regeringen wensten zich nader te beraden ; van de uitslag van dat beraad deden zij aan het Hof mededeling met het oog op een laatste vergadering van de « Gemengde Commissie », welke plaatsvond op 18 mei 1981. Tijdens die bijeenkomst werd overeenstemming bereikt over de nog hangende problemen.

De aldus vastgestelde eind-tekst van het ontwerp-Protocol werd tezamen met een daaraan aangepaste tekst van de memorie van toelichting, op 22 juni 1981 door de President en het wnd. Hoofd van het Parket aan de Regeringen overgemaakt met het verzoek een zo spoedig mogelijke totstandkoming van het Protocol te willen bevorderen.

TOELICHTING OP DE ARTIKELEN

Deze toelichting beperkt zich tot de nieuwe bepalingen en de in bovengenoemde Verdrag en Protocollen aangebrachte wijzigingen.

Artikel 1

Artikel 1 van het ontwerp-Protocol vervangt de eerste drie leden van artikel 3 van het Verdrag, die in hun nieuwe versie uitsluitend betrekking hebben op de magistraten van het Hof, terwijl de bepalingen betreffende de griffiers zijn samengebracht in artikel 2 van het ontwerp-Protocol.

Momenteel bepaalt artikel 3, lid 1, van het Verdrag dat het Hof is samengesteld uit negen rechters en zes plaatsvervangende rechters. Voorts voorziet dezelfde bepaling slechts in één advocaat-generaal per land.

De praktijk heeft uitgewezen dat die bepaling bij de toewijzing van de zaken in de nationale hoogste rechtscolleges aanleiding kan geven tot moeilijkheden, aangezien de magistraten van het Benelux-Gerechtshof juist uit de leden van die rechtscolleges moeten worden gekozen. Het nieuwe lid 2 van artikel 3 van het Verdrag maakt het dan ook voor de bevoegde overheid van elk land mogelijk het Comité van Ministers voor te stellen het aantal plaatsvervangende rechters tot ten hoogste vijf uit te breiden.

Met het oog op de voortschrijdende uitbreiding van het aantal gemeenschappelijke rechtsregels waarvoor het Hof bevoegd is en het daaruit voortvloeiende sterk verhoogde aantal zaken die bij het Hof aanhangig worden gemaakt alsmede in aanmerking nemende de tijdrovende functie, welke de advocaten-generaal in het hoogste rechtscollege van hun land bekleden, bleek het – in het belang van de goede werking van het Hof – noodzakelijk de bevoegde overheid van elk land desgewenst de mogelijkheid te bieden aan de advocaat-generaal van dat land een plaatsvervangende advocaat-generaal toe te voegen. De plaatsvervangende advocaat-generaal kan, in overleg met het Hoofd van het Parket, in een procedure optreden in plaats van de advocaat-generaal.

Artikel 2

De huidige verdragsbepalingen m.b.t. de griffiers zijn zeer summier. Artikel 3 van het Verdrag bepaalt dat de drie griffiers, één van elke nationaliteit, op voorstel van de Secretaris-Generaal door het Comité van Ministers worden benoemd uit de ambtenaren van het Secretariaat-Generaal van de Unie en dat zij van hun functie worden ontheven door het Comité van Ministers. In de memorie van toelichting wordt voorts gesteld dat de griffiers slechts zullen worden gekozen uit de ambtenaren van het Secretariaat-Generaal die jurist zijn.

In het licht van de ervaring opgedaan tijdens de eerste zeven jaren van zijn bestaan en gelet op de gestage uitbreiding zijner bevoegdheden, heeft het Hof geconstateerd dat de verdragsbepalingen betreffende de griffiers dienen te worden herzien en uitgebreid. De griffiers van het Benelux-Gerechtshof, en in het bijzonder de hoofdgriffier, bekleden een belangrijke functie, waaraan eigen verantwoordelijkheden zijn verbonden. Zij zijn de permanent aanwezige helpers van de rechters en advocaten-generaal, wier functie in het Benelux-Gerechtshof een nevenwerkzaamheid is en die derhalve voor de goede werking van het Hof moeten kunnen rekenen op de bijstand van griffiers die aan hoge kwaliteiten voldoen. Hieruit volgt noodzakelijk dat het Hof medezeggenschap dient te hebben over de benoeming van de hoofdgriffier en de beide andere griffiers, alsmede over hun ontslag; dat voor een griffier tegen een hem betreffend ontslagbesluit administratiefrechtelijk beroep moet openstaan bij het Hof; dat het Hof eventueel moet kunnen vaststellen dat de functie van een of meer griffiers een volledige dagtaak vergt; dat het Hof

een disciplinair gezag moet kunnen uitoefenen over de griffiers, de leden van de vertaaldienst en het griffiepersoneel en ten slotte dat de ten aanzien van hen geldende gezagsverhouding tussen het Hof en de Secretaris-Generaal duidelijk moet worden afgebakend.

Duidelijkheidshalve leek het gewenst de bepalingen betreffende de griffiers en hun medewerkers in één afzonderlijk artikel samen te brengen. Dit is geschied in artikel 2 van het ontwerp-Protocol dat een nieuw artikel 3*bis* in het Verdrag inlast, waarin de volgende nieuwe bepalingen zijn opgenomen.

Hoewel de drie griffiers in beginsel van verschillende nationaliteiten moeten zijn, biedt lid 1 van artikel 3*bis* de mogelijkheid twee griffiers van dezelfde nationaliteit te benoemen, daar de beperkte straf van het Secretariaat-Generaal slechts een geringe keuzemogelijkheid biedt. Voorts wordt in dit lid bepaald dat, anders dan de hoofdgriffier, de beide andere griffiers niet noodzakelijk jurist moeten zijn.

Lid 2 bepaalt dat het Comité van Ministers de griffiers benoemt in overeenstemming met de President en het Hoofd van het Parket ; zo nodig kan in die functie iemand worden benoemd die geen ambtenaar is van het Secretariaat-Generaal, in welk geval de voorkeur veelal zal uitgaan naar een griffier van een nationaal rechtscollege. Anderzijds is voor de benoeming van ambtenaren van het Secretariaat-Generaal de instemming van de Secretaris-Generaal vereist. Gelet op het belang voor het Hof en de functie van hoofdgriffier, komt het aan de President en het Hoofd van het Parket toe in onderling overleg te beslissen wie van de drie griffiers voor die functie wordt aangewezen.

Lid 3 regelt de ontslag- en de beroepsprocedure. Daar de griffier in dienst staat van het Hof, kan het Comité van Ministers hem slechts ontslaan op voordracht van het Hoofd van het Parket, die daartoe niet overgaat dan na betrokkene te hebben gehoord. Zoals voor alle andere ambtenaren dient ook voor de griffier administratiefrechtelijk beroep open te staan tegen een hem betreffend ontslagbesluit.

Dit beroep wordt ingesteld bij het Hof, dat de zaak in volle omvang, dit is in rechte en in feite beoordeelt, terwijl zijn beslissing, benevens in de vernietiging of de bevestiging van de maatregel, ook kan bestaan in eigen voorzieningen.

Tot nu toe vervullen de griffiers, de leden van de taaldienst en van het griffiepersoneel tevens functies als abtenaar van het Secretariaat-Generaal. Hoewel zij in beginsel aan hun werkzaamheden ten behoeve van de griffie voorrang dienen te geven, kan de gelijktijdige uitoefening van twee verschillende functies, waarbij zij onder verschillend gezag ressorteren, uiteraard gemakkelijk aanleiding geven tot problemen, zowel voor hen zelf als voor het Hof en de Secretaris-Generaal, ondanks ieders bereidheid tot vruchtbare samenwerking. Ten einde die moeilijkheden zoveel mogelijk te voorkomen of te kunnen oplossen, zijn in de leden 4, 5 en 6 een aantal voorzieningen getroffen.

Lid 4. - De aard en omvang van de door de griffie te verrichten werkzaamheden kan ertoe leiden, dat de functies van een of meer griffiers niet langer te verenigen zijn met andere werkzaamheden. Die werkzaamheden kunnen bestaan in het vervullen van functies bij het Secretariaat-Generaal van de Benelux Economische Unie, indien de betrokken griffier tevens ambtenaar bij dat Secretariaat-Generaal is. Het is ook denkbaar, dat de betrokken griffier elders een gedeeltelijke werkkring heeft.

De algemene vergadering van het Hof is de meeste gerede partij om deze onverenigbaarheid vast te stellen en haar gevoelen ter kennis van het Comité van Ministers te brengen. Het Comité van Ministers beslist, of het zich met dat gevoelen kan verenigen, desgewenst na een nader onderzoek.

Deelt het Comité van Ministers het gevoelen van de algemene vergadering, dan bevordert het dat de functie van die griffier of griffiers wordt uitgeoefend door personen die niet of niet meer zijn belast met andere werkzaamheden. Dit kan geschieden door de betrokken zittende griffier of griffiers vrij te maken van hun andere werkzaamheden, dan wel door hen uit hun griffiersfunctie te ontheffen en een ander of anderen met een volledige werktijd in die functie te benoemen. De te kiezen oplossing zal het resultaat moeten zijn van overleg tussen enerzijds het Comité van Ministers en anderzijds de President van het Hof en het Hoofd van het Parket. Betreft het een ambtenaar of ambtenaren van het Secretariaat-Generaal, dan zal de Secretaris-Generaal van de Benelux Economische Unie mede bij dit overleg betrokken dienen te worden. Ook met de verlangens van betrokkene of betrokkenen zelf zal rekening gehouden moeten worden. Uiteraard zal overeenkomstig het bepaalde in artikel 3, tweede lid, de benoeming van een nieuwe griffier geschieden door het Comité van Ministers in overeenstemming met de President van het Hof en het Hoofd van het Parket en de aanwijzing van een nieuwe hoofdgriffier via een gezamenlijke beslissing van de President van het Hof en het Hoofd van het Parket.

Lid 5. - Thans beschikt het Hof niet over een formele grondslag voor de noodzakelijke uitoefening van disciplinair gezag over de griffiers, de leden van de vertaaldienst en het griffiepersoneel. Ten einde die lacune aan te vullen, dient de algemene vergadering van het Hof een tuchtregeling op te stellen en aan het Comité van Ministers ter goedkeuring voor te leggen.

Lid 6. - Hof en Secretaris-Generaal zijn gebaat bij een duidelijke afbakening van hun gezag ten aanzien van de griffiers, de vertalers en de leden van het griffiepersoneel, voor zover die lid zijn van het Secretariaat-Generaal. Deze aangelegenheid dient, na overleg met de Secretaris-Generaal, te worden geregeld volgens dezelfde procedure als bedoeld in lid 5.

Artikel 3

De huidige tekst van artikel 4, lid 5, van het Verdrag is beperkt tot de bepaling dat de magistraten en de griffiers van het Hof geen wedde of toelage genieten en dat hun reis- en verblijfskosten ten laste komen van de begroting van het Secretariaat-Generaal van de Economische Unie. Geen enkele bepaling regelt de financiële situatie van de leden van de aan de griffie verbonden vertaaldienst en van het griffiepersoneel.

Artikel 3 van het ontwerp-Protocol vervangt de tekst van artikel 4, lid 5. Ten aanzien van de magistraten wordt geen wijziging aangebracht in de tot nu toe geldende regeling. Wel legt de nieuwe tekst de wettelijke grondslag voor de vaststelling van het statuut - voor zover niet volledig geregeld in of krachtens artikel 2 van het ontwerp-Protocol - en in het bijzonder het financiële statuut van de griffiers, de leden van de vertaaldienst en het griffiepersoneel.

Zulk een basis is inderdaad vereist, indien de betrokken personen niet deel uitmaken van het Secretariaat-Generaal. Indien dit wel het geval is, kan er in de praktijk toch behoefte bestaan aan bepaalde aanvullende of afwijkende voorzieningen met het oog op de bijzondere omstandigheden waarmede de functie bij het Hof wordt uitgeoefend. Zo kunnen krachtens artikel 3*bis*, zesde lid, getroffen regelingen leiden tot dergelijke voorzieningen.

Artikel 4

Door artikel 4 van het ontwerp-Protocol worden drie nieuwe artikelen in het Verdrag ingelast, n.l. de artikelen 4*bis*, 4*ter* en 4*quater*.

Door artikel 4*bis* wordt aan het Hof rechtspersoonlijkheid verleend. Deze bepaling is gewenst, omdat het Hof niet een instelling van de Benelux Economische Unie is.

In overeenstemming met de algemeen geldende praktijk, was het nodig een regeling te treffen voor de onschendbaarheid van de lokalen, vergaderingen en archieven van het Hof. Daartoe dient artikel 4*ter*, dat voorts bepaalt dat de President of een door hem aangewezen persoon de onschendbaarheid van de lokalen en vergaderingen kan opheffen. Nochtans is, in geval van overmacht, de opheffing van de onschendbaarheid niet vereist. Onder « overmacht » is te dezen tevens te verstaan een zodanige noodtoestand, die niet anders kan worden opgeheven dan door onmiddellijk ingrijpen van buiten af, waarbij de vorenbedoelde toestemming niet kan worden afgewacht.

Artikel 4^{quater} heeft betrekking op de immuniteit van de magistraten en de griffiers. Het gaat hier om een vrijstelling van « rechtsvervolging », d.w.z. dat al hetgeen de magistraten en de griffiers in de uitoefening van hun ambt hebben gezegd, gedaan of geschreven nooit een strafbaar feit kan opleveren, evenmin als enige onrechtmatigheid die tot een schadevergoedingsactie aanleiding zou kunnen geven. Zij heeft dan ook uitsluitend betrekking op de uitoefening van de functie in de meest strikte zin. Zij betreft derhalve niet hetgeen gezegd, gedaan of geschreven is naar aanleiding van de uitoefening van de functie en derhalve zonder dat zulks rechtstreeks en noodzakelijk verband houdt met de uitoefening daarvan ; zij dekt dus onder meer niet verkeersovertredingen of de gevolgen daarvan.

Het tweede lid van artikel 4^{quater} strekt er in wezen toe iedere discriminatie inzake rechtsmacht te vermijden tussen de magistraten van het Benelux-Gerechtshof. In België en Luxemburg worden de zaken waarbij een lid van het Hof van cassatie, dat een misdaad of een wanbedrijf zou hebben begaan (en inbreuken op de verkeerswetgeving zijn vaak wanbedrijven), na een bijzondere inleidende procedure behandeld hetzij - voor de gecorrectionaliseerde misdaden en wanbedrijven - door een Hof van beroep, hetzij - voor de niet-gecorrectionaliseerde misdaden - door het Hof van assisen.

Het is niet aanvaardbaar dat een strafvervolging tegen een Nederlands lid van het Benelux-Gerechtshof, dat zich in België of Luxemburg aan een misdaad of wanbedrijf schuldig zou hebben gemaakt, voor de politie- of correctionele rechtbank zou dienen behandeld te worden, terwijl hun ambtgenoten van het Benelux-Gerechtshof onder een totaal verschillend rechtsregime vallen.

Artikel 5

Het eerste lid van artikel 5 van het ontwerp-Protocol, dat artikel 12, lid 5, van het Verdrag vervangt, betreft de personen die als pleiter voor het Hof mogen optreden. Het heeft tot doel het Verdrag in overeenstemming te brengen met het Verdrag van Rome en de Richtlijn d.d. 22 maart 1977 van de Raad van de Europese Gemeenschappen tot vergemakkeling van de daadwerkelijke uitoefening door advocaten van het vrij verrichten van diensten (77/249/C.E.E.).

Krachtens dezelfde bepaling genieten de advocaten de rechten en waarborgen die voor de onafhankelijke uitoefening van hun functie vereist zijn, terwijl het Hof over de bevoegdheden beschikt, die als regel aan de rechter ten aanzien van advocaten en raadslieden zijn toegekend.

Tenslotte wordt deze bepaling van overeenkomstige toepassing verklaard op de rechtspleging voor de Kamer « Ambtenarenrechtspraak » van het Hof. Daartoe wordt door het tweede lid van artikel 5 van het ontwerp een artikel 16bis ingelast in het Protocol inzake rechtsbescherming.

Artikel 6

In het Verdrag en het Protocol inzake rechtsbescherming komt geen enkele bepaling voor betreffende de bevoegdheid van het Hof ten aanzien van onwillige getuigen of ten aanzien van getuigen die zonder geldige reden weigeren te getuigen of de eed af te leggen. Artikel 6 van het ontwerp-Protocol, dat een lid *5bis* in artikel 12 van het Verdrag invoegt, vult deze leemte aan door het Hof de mogelijkheid te verlenen geldboeten op te leggen. In het Reglement op de procesvoering zal nader worden bepaald wanneer die sancties kunnen worden toegepast. De tenuitvoerlegging van de beslissingen van het Hof die zulke sancties inhouden, geschiedt volgens het bepaalde in artikel 35 van het Protocol inzake rechtsbescherming.

Artikelen 7 en 8

Artikel 12, lid 7, van het verdrag, waaraan een tweede alinea is toegevoegd door het Protocol van 25 oktober 1966 inzake het gebruik van de Duitse taal, verplicht hen die voor het Hof pleiten er toe hun pleitnota vergezeld te doen gaan van een vertaling in de andere officiële taal van het Hof en, indien het pleidooi in het Duits is gehouden, van een vertaling in de beide officiële talen. Deze bepaling heeft in de praktijk, in het bijzonder voor Nederlandse en Luxemburgse advocaten, moeilijkheden opgeleverd. Bovendien brengt zij bijzondere extra kosten mee voor partijen. De tekst van artikel 7 van het ontwerp-Protocol is volledig gelijk aan die van artikel 12, lid 7, van het Verdrag zoals dit werd aangevuld door het Protocol van 25 oktober 1966, doch met weglating van de bepaling dat bij de pleitnota een vertaling c.q. vertalingen moeten worden gevoegd. Overeenkomstig lid 8 van artikel 12 van het Verdrag zullen die vertalingen voortaan door de vertaaldienst van de griffie dienen te worden verstrekt. Het Aanvullend Protocol van 25 oktober 1966 dient aldus te vervallen; dit geschiedt krachtens artikel 8 van het ontwerp-Protocol. Wellicht ten overvloede zij er aan herinnerd dat in de gemeenschappelijke memorie van toelichting van het Protocol van 1966 is uiteengezet waarom en in hoeverre de mogelijkheid diende te worden geschapen om bij de procesvoering voor het Hof gebruik te maken van de Duitse taal.

Artikel 9

De artikelen 34 en 35 van het Protocol inzake de rechtsbescherming bepalen dat de uitspraken van het Benelux-Gerechtshof een executoriale titel vormen nadat de in laatstgenoemd artikel bedoelde formaliteiten zijn vervuld.

Deze artikelen bevatten bepalingen die gelijklopend zijn aan die van artikel 192 van het Verdrag tot instelling van de Europese Economische Gemeenschappen.

De arresten van het Benelux-Gerechtshof, en met name de uitspraken van de Kamer ingesteld door het protocol inzake rechtsbescherming, kunnen veroordelingen inhouden tot het betalen van geldsommen ten laste van de Economische Unie. Welnu, op de goederen van de Benelux Economische Unie is geen executie mogelijk. Dezelfde situatie doet zich voor in België en in Luxemburg alwaar verhaal op de goederen van de Staat, of deze nu tot het openbaar of privaat domein behoren, uitgesloten is.

Op de goederen van de Europese Gemeenschappen kan evenmin executie plaatsvinden. Artikel 1 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen bepaalt evenwel dat het Hof van Justitie toestemming kan verlenen tot tenuivoerlegging op de goederen van de Gemeenschappen. Met het oog op de praktische uitvoerbaarheid van de bepalingen van de artikelen 34 en 35 van het Protocol inzake rechtsbescherming dient in dat Protocol een bepaling te worden ingelast in de zin van artikel 1 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen.

Zulks geschiedt door artikel 9 van het ontwerp-Protocol, dat artikel 34 van het Protocol inzake rechtsbescherming als volgt wijzigt : « De uitspraken van de Kamer die een geldelijke verplichting inhouden, vormen een executorialie titel, waarvan de tenuitvoerlegging ten laste van de Unie slechts kan plaatsvinden na verkregen machtiging van de Kamer ».

Artikel 10

Dit artikel heeft betrekking op de inwerkingtreding van het Protocol, dat een integrerend bestanddeel vormt van het Verdrag. Het Protocol treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand, volgende op de datum van nederlegging van de derde akte van bekrachtiging. De nederlegging van de akten van bekrachtiging geschiedt bij de Secretaris-Generaal van de Benelux-Economische Unie.